

Logos

Organ för
Föreningen Logos i Österbotten rf
Årgång 7 • nr 3
November 2009

*Snart suckar vinterstormens röst:
allt vissnar och förgår.
Men vissnar allt, jag vet en tröst,
som under allt består.*

*Låt gulna varje blad på kvist,
låt falna varje strå;
Guds rika nåd, det vet jag visst,
den skiftar ej ändå.*

C J Boye, J A Eklund

- Ledare 2 • Guds rättfärdighet 3 •
- Människans värde i liv och död 6 • Minimemoarer 8 •
- Strömningar i tiden 9 • Luthersk kyrkogeografi 12 •
- Svenska Folkbibeln reviderar vidare 13 •
- Böcker 14 • Notiser 16 • Information 18 •
- Lutherpredikan 19 • Biblion fick ansiktslyftning 20 •

Solen går ner i väster

*Vi lever i en dyster tid.
Hjälp oss för den skull, Herre blid,
att Ordet vi förvaltar rätt
och sakramenten, som du gett.*

Sällan har Melanchthon/Selneckers och Swedbergs psalm (nr 158 i psalmboken) varit mera aktuell än i dag. Det är nästan så att man börjar ledsna över de ständiga snedtrampen i de organisationer som kallas kyrkor.

Men det går ju inte att stoppa världen, och enligt Jesus själv ska det inte bli bättre. Det har vi konstaterat många gånger tidigare i denna tidning.

I detta nummer (se notiser s. 16–17) tvingas vi konstatera hur avvikelserna från Guds klara ord ytterligare har stadfästs i vårt västra grannland. Därifrån brukar vi sedan hämta inspiration till Finland.

När aftonen skymmer går solen ner i väster.

Redan har man inlett spekulationerna över hur många år det dröjer innan den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland följer efter. Som amen i kyrkan kommer massmedia att tvinga fram en liknande utveckling här. Början är redan gjord.

Borgå stifts nye biskop *Björn Vikström* är nu i en viktig nyckelposition. Han har signalerat beredskap att välsigna homosexuella parförhållanden. Steget till könsneutrala äktenskap förefaller långt ännu i dag, men med den accelererande fart som vi upplevt de senaste åren kan det gå mycket fortare än vi har trott.

I denna nödsituation ber vi med psalmförfattarna om hjälp av Gud att rätt förvalta Ordet och sakramenten.

Det talas nu allt öppnare om en "plan B", som skulle innebära en parallell tillsynsfunktion vid sidan av den formella stiftschefen, varvid denne inte skulle betraktas som ledare i andligt avseende, utan endast som en juridisk funktion.

I en sådan modell uppstår frågan, om de kristna har någon orsak att stöda den avfallna

kyrkan med sina pengar. Varför inte hellre direkt stöda den nådemedelsförvaltning som man bekänner sig till som sin egen?

Ett grundproblem är att folkkyrkomedlemmar tar det för givet att skatten räcker till för att betala prästernas och andra funktionärs löner. Det finns ingen tradition som motsvarar de traditionella frikyrkosamfundens tionde.

I väntan på att församlingen mognar till förvalterskap efter bibliskt mönster (2 Kor 8–9) tvingas präster som lämnar sitt folkkyrkoämbete att söka försörjning med profan verksamhet och sköta ämbetet som "tältnakare".

Det är härvid värt att tänka på, att redan 15–20 personer med normala inkomster bör kunna försörja en präst med motsvarande lön.

Det är fråga om hjärta mer än hjärna.

Här finns dock ett ljust perspektiv: Ordet och sakramenten kan ingen ta ifrån oss! Det är nämligen de kristnas rätt att själva förvalta dessa.

Och med Ordet ibland oss är det, som Agatha Rosenius sjunger, en salig ro att "på Jesus få tro och äga Guds ord i sitt bo".

Låt de onda varslen bli en uppfordring till oss att ännu starkare än tidigare slå vakt om gemenskapen kring Guds rena ord och sakrament, och även ge de Ordets tjänare som önskar stå fasta vid detta en möjlighet att tjäna med rent samvete och utan oro för sin familjs utkomst.

OLA ÖSTERBACKA

Logos – organ för Föreningen Logos i Österbotten rf. Redaktion: Klas-Erik Isaksson, Roger Pettersson, Ralf Sandberg och Ola Österbacka. Redaktionsråd: redaktionen samt John Lasén och Botvid Lindström. Ansvarig utgivare: Klas-Erik Isaksson. Layout: Ola Österbacka. ISSN 1459-3378.

Material och diskussionsinlägg sänds helst via e-post till ola@ofsystem.fi eller per post till Skolhusgatan 11 A 9, 65100 VASA.

Tidningen sänds till dem som stött Föreningen eller meddelat intresse. Gåvor för spridningen betalas till bankkonto 497028-241584 (Finland) och i Sverige till plusgirokonto 407 99 53-8.

Pärmbild och fotografier (om annat inte nämns): Ola Österbacka. Tryck: Multiprint, Vasa

Guds rättfärdighet

Predikan av Ola Österbacka på reformationsdagen den 1 november 2009 i Hotel Polaris, Pedersöre.

Vi firar i dag den lutherska reformationens festdag. I går, den 31 oktober, var det exakt 492 år sedan Martin Luther spikade upp sina 95 teser mot avlaten på kyrkdörren i Wittenberg, som traditionen säger.

Romarbrevet hade en avgörande betydelse för reformationen.

Vår text börjar med orden "Då vi alltså har förklarats rättfärdiga av tro." Den blickar alltså tillbaka på det som har sagts tidigare. Vi behöver därför gå till brevets början för att få en översikt över den starka predikan av lag och evangelium som föregår vår text.

I brevets inledning finns brevets motto, som också blev ett slags nyckelord för reformationen (1:16–17):

Jag skäms inte för evangelium. Det är en Guds kraft som frälser var och en som tror, först juden och sedan greken. Rättfärdighet från Gud uppenbaras i evangelium, av tro till tro, som det står skrivet: Den rättfärdige skall leva av tro.

Guds lag

Efter mottot följer först en sträng lagpredikan. Paulus undervisar om hur människorna har övergett den naturliga gudskunskapen, vilket väcker Guds vrede (1:18):

Guds vrede uppenbaras från himlen över all ogudaktighet och orättfärdighet hos människor som i orättfärdighet undertrycker sanningen.

Det här avsnittet är skrämmande aktuellt också i dag. Här får vi höra hur människorna trotsar den naturliga ordning som Gud har skapat och som de känner av naturen.

Den allmänna uppenbarelsen säger en del om Guds osynliga egenskaper och makt. Den säger tillräckligt för att vi ska odmjuka oss under honom och

Då vi alltså har förklarats rättfärdiga av tro, har vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus. Genom honom har vi också tilltråde till den nåd som vi nu står i, och vi jublar i hoppet om Guds härlighet. Men inte bara det, vi jublar också mitt i våra lidanden, eftersom vi vet att lidandet ger tålamod, tålamodet fasthet och fastheten hopp. Och det hoppet bedrar oss inte, ty Guds kärlek är utgjuten i våra hjärtan genom den helige Ande, som han har gett oss. Medan vi ännu var svaga dog Kristus i ogudaktigas ställe, när tiden var inne. Knappast vill någon dö för en hederlig människa – kanske vågar någon gå i döden för den som är god. Men Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog i vårt ställe, medan vi ännu var syndare. (Rom 5:1–8)

ära honom. Men i stället för att söka Gud sökte människorna sin egen ära, och därmed blev de dårar.

I tre utsagor hör vi hur Gud utlämnade människorna, eller med ett annat ord: prispav.

Den första utsagan handlar om kroppsfixering och otukt av alla slag (1:24–25):

Därför utlämnade Gud dem så att de följde sina egna begär och bedrev allt

slags otukt och förnedrade sina kroppar. De bytte ut Guds sanning mot lögnen och tog sig för att dyrka och tjäna det skapade i stället för Skaparen.

Den andra nämner i klartext den synd som i dag ska göras rumsren och naturlig, men som av Gud benämns som förvillelse (1:26–27):

Därför utlämnade Gud dem till skamliga lidelser. Deras kvinnor bytte ut det naturliga umgänget mot det onaturliga. På samma sätt övergav männen det naturliga umgänget med kvinnan och upptändes av begär till varandra. Män bedrev otukt med män och fick själva ta det rättsvisa straffet för sin förvillelse.

Lägg märke till att denna synd är ett straff från Gud för människornas förvillelse. Det är ett oerhört exempel på avfallet i vår tid att man vill upphöja denna förvillelse som stolthet och kärlek.

Det tredje slaget av utlämnande innefattar alla slag av sinnelag som är mot den skapade naturen (1:28–32):

Eftersom de inte ansåg det vara något värt att ha kunskap om Gud, utlämnade Gud dem åt ett ovärdigt sinnelag, så att de gjorde sådant som är mot naturen. De har blivit uppfyllda av allt slags orättfärdighet, ondskas, girighet och elakhet, de är fulla av avund,

"Allt kött är gräs och all dess härlighet är som blomster på marken. Gräs torkar, blomster vissnar, när Herrens Ande blåser på det. Ja, folket är gräs!" (Jes 40:6–7)

mordlust, stridslystnad, svek och illvilja. De skvallrar och förtalar, de hatar Gud och brukar våld. De skrävar och skryter och tänker ut allt ont. De lyder inte sina föräldrar, är oförståndiga och trolösa, kärlekslösa och hjärtlösa. Sådant gör de, fastän de mycket väl känner till Guds rättvisa dom, att de som handlar så är värda döden. Ja, de samtycker också till att andra gör det.

Vi får veta klart att homosexualitet är en följd av att människan har övergett den naturliga gudskunskapen. Men samtidigt är det ingalunda så att vi som inte sysslar med sådant skulle ha något att skryta av. Nej, inför de här orden ser vi att ingen av oss har något att skryta med. Också sådana "vardagssynder" som skvaller och förtal, olydnad och kärlekslöshet är fördömliga inför Gud.

I det andra kapitlet inskräpper Paulus mycket starkt, att ingen av oss har någon ursäkt (2:3):

Menar du att du skall komma undan Guds dom, du människa, när du dömer dem som handlar så, och själv gör på samma sätt?

Inte ens judarna har något företräde över hedningarna. De som skröt med att ha gjort allt vad lagen krävde, de får sin mun tillstoppad (2:23–24):

Du som berömmar dig av lagen, du vanäro Gud genom att bryta mot lagen. Ty Skriften säger: För er skall smädas Guds namn bland hedningarna.

Och det här är just vad lagen är till för: att stoppa till munnen på den som tror att han har något att komma med själv.

I tredje kapitlet citerar Paulus olika psaltartexter, som tar ifrån oss allt eget beröm. Ingen är rättfärdig, ingen är förståndig, alla har blivit fördärvade.

När Guds lag träffar oss, står vi alla med skuld inför Gud.

Vad finns det för hopp?

I oss själva finns inget hopp. Vi är dömda till en evig skilsmässa från Gud, ett evigt straff för vår ondska, det som vi kallar helvetet. Som vi är

i oss själva inför Gud är det eländigt ställt med oss.

Evangelium

Men Gud har tänkt annorlunda (3:21–24):

Men nu har utan lagen en rättfärdighet från Gud blivit uppenbarad, en som lagen och profeterna vittnar om, en rättfärdighet från Gud genom tro på Jesus Kristus, för alla som tror. Ty här finns ingen skillnad. Alla har syndat och saknar härligheten från Gud, och de står som rättfärdiga utan att ha förtjänat det, av hans nåd, därför att Kristus Jesus har friköpt dem.

Lagen och profeterna, alltså hela Gamla testamentet, har berättat att det ska komma en Frälsare, som ska ta bort synderna. I GT stadgades om offer, som skulle påminna om synd.

Offren av tjurar och bockar kunde ändå inte i verkligheten ta bort synderna. De var bara förebilder för det verkliga offret. Det verkliga offret var Guds Son, som sändes till världen för att ta på sig vår synd.

Lagen säger att vi alla har syndat och saknar härligheten från Gud. Evangeliet, det glada budskapet, har redan skyttat fram i GT genom profeternas ord. Nu har det kommit.

Profeterna sade: "Så säger Herren: Jag ska frälsa mitt folk från deras synder." Apostlarna i Nya testamentet säger: "Skriftens ord har gått i uppfyllelse."

Nu blir evangeliet avtäckat, uppenbarad. Guds rättfärdighet lyser fram i sin klarhet i Jesus. Han blev vår rättfärdighet.

Vår text säger, att det skedde medan vi ännu var svaga, medan vi var ogudaktiga, medan vi ännu var syndare.

Gud väntade inte på att vi först skulle befria oss från synden. Inte ens så att vi skulle bli lite bättre, försöka en aning. Nej, allt som vi har är under förbannelse. Också det bästa hos oss är fläckat av synd. Vi förmår helt enkelt inte bli fria i egen kraft.

Men just i det läget kom Gud till oss med frälsning, "när tiden var inne". I Gal 4:4 säger Paulus:

Men när tiden var fullbordad sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att han skulle friköpa dem som stod under lagen, så att vi skulle få söners rätt.

Det här visar att Gud alltid har haft allt under kontroll. Redan på syndafallets dag meddelade Gud sin plan för Adam och Eva: kvinnans säd skulle komma för att trampa sönder ormens huvud. När ondskan på jorden växte, sände han en syndafloed för att förstöra allt. Han skonade bara åtta personer och en uppsättning djur.

Sedan utvalde han ett folk, Abrahams efterkommande genom Isak och Jakob, att bli hans eget folk. Det var ett val av nåd, trots att t.ex. Jakob var en bedragare och inte var värd någon särskild godhet.

Inte heller Jakobs söner var särskilt fromma. Hans son Juda blev den ledande stamfadern och förfader till Jesus efter hans mänskliga härkomst. Han förde ätten vidare genom otukt.

När Matteus berättar om Jesu stamtavla tar han med flera kvinnor med diskutabel bakgrund.

Jesus skäms inte för att kalla oss bröder. Han blev en av det syndiga släktet, född av en syndig kvinna.

Men han var själv utan synd. Han hade nämligen ingen jordisk far, utan var avlad av den Helige Ande. Och han stod fast i alla frestelser och levde ett rent och heligt liv.

Därför kunde han bära fram sig själv som ett felfritt offer, när han gick

in i döden på korset. Han dog i ogudaktigas ställe.

Redan profeten Jesaja talar om det här, Jes 53:4-5:

Men det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig, medan vi höll honom för att vara hemsökt, tuktad av Gud och pinad. Han var genomborrad för våra överträdelsers skull, slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade.

Rättfärdiggörelsen

"För att vi skulle få frid." Det här upprepar Paulus i vår text: *"Då vi alltså har förklarats rättfärdiga av tro, har vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus."*

Ofrid med Gud är det värsta en människa kan bära på. Många går omkring med oro och vet inte varför. De anar att det har att göra med att de inte lever rätt. De har ju en inre aning om att Gud finns och att han är helig, att han inte kan godkänna synden.

Det budskap vi är satta att förkunna för oroliga människor är: Gud är nådig mot dig, kära själ! Han har älskat dig så, att han sände Jesus till världen för att ta bort dina synder i sin död på korset.

När han har tagit bort dina synder, då finns de inte mera hos dig. Och finns inte synderna hos dig, utan på Jesus, då finns det ingen orsak till oro. Då kan vi säga med Jesus, som han sade till apostlarna: *"Frid vare med er!"*

Vad betyder då det, att det står att vi har förklarats rättfärdiga av tro? Betyder inte det, att vi först måste tro, för att vara rättfärdiga? Och vad betyder det att vara rättfärdig?

Ordet rättfärdig har att göra med ordet *rätt*, i betydelsen tingsrätt, eller *rättegång*. Det innebär att man har fått höra ett domsutslag: du är frikänd!

I vårt rättsväsende är det så att en domstol inte kan döma någon skyldig utan övertygande bevisning. Även om domaren skulle anse den anklagade vara skyldig, kan han inte utdöma något straff om det inte finns bevis.

Vi har redan sett, att vi är skyldiga inför Gud. Det behövs inga superåklagare för att leda det i bevis. Vi

känner det själva i våra samveten. Och vi har sett hur lagen anklagar oss alla att vara skyldiga till döden.

Men så kommer Jesus in i rättsalen. Han tar på sig all skuld. Han döms till döden i vårt ställe. Och vi blir frikända, trots att vi är skyldiga.

Sådan är Guds kärlek. Men han är också rättfärdig, för han har krävt ut straffet! Han har låtit den rättvisa domen drabba sin egen Son, för han är den ende syndaren, som har tagit hela världens synd på sig.

Det här skedde *"medan vi ännu var ogudaktiga"*.

Att bli rättfärdig av tro är att tro att domaren förklarar oss icke skyldiga. Det är att tro att vi får gå ut i frihet, i stället för att gå i fängelse under djävulen. Det är att ha frid med Gud, eftersom det inte längre finns någon synd som kan anklaga oss.

Motsatsen till tron är att vi försöker klara oss själva. Att vi står inför domaren och låter påskina att vi inte har förtjänat något straff. Att vi hänvisar till att vi har försökt så gott vi har kunnat.

Det håller inte. Den som står där i egen sak kommer att höra de gruvliga orden:

Gå bort ifrån mig, ni förbannade, till den eviga elden som är tillredd åt djävulen och hans änglar.

Tänk vilken ofrid att ha sådana utsikter!

Men varför det, när vi i stället får ställa oss bakom Jesus och ta skydd av honom inför lagens anklagelser. Vi får hänvisa till att vi i dopet fick hans rättfärdighet som täcker över all vår egen smuts. De kläderna är vita som snö, för de är tvättade i Jesu blod.

Och det är i de kläderna som den stora skaran en gång står inför tronen, som allhelgonadagens texter talar om.

Också du får vara med, för blodets skull!

Och redan här i tiden får du njuta frukterna av det som Jesus gjorde. Det är inte så, att du slipper alla besvär, alla problem och lidanden. Nej, men du har Jesus med mitt i allt detta.

För Jesu skull har vi tillträde till den nåd där vi står, redan här och nu. Därför jublar vi i hoppet om Guds härlighet, som är långt större än de lidanden vi upplever här. Och vi kan

rentav jubla över våra lidanden, för Gud har sin avsikt med allt: *"Lidandet ger tålmod, tålmodet fasthet och fastheten hopp."*

I dag prisar vi Gud för att han sände Martin Luther och hans medarbetare för att på nytt uppenbara evangeliet för oss. Må vi också vara oförfärade i att föra ut Guds ords vittnesbörd och stå fasta i det, trots hån och förföljelse, trots att djävulen och hans anhang anfäktar oss både i vårt hjärta och i vår omgivning.

Bön: Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

*1. Vår Gud är oss en väldig borg,
han är vår sköld och värja.
Han hjälper oss ur nöd och sorg
och allt som vill oss snärja.
Nu mörkrets furste vred
han vill oss trampa ned.
Stor makt och mycken list
hans rustning är förvisst.
Likväl vi ej må frukta.*

*2. Vår egen kraft är här för svag,
vi vore snart nedgjorda,
men för oss går till strid och slag
vår hjälte, Herrens smorda.
Du frågar vem han är.
Han namnet Kristus bär.
Vår Herre Sebaot,
vem kan stå honom mot?
Han fältet skall behålla.*

*3. Och vore världen än så stor
och full av mörkrets härar,
så länge Gud ibland oss bor
alls intet oss förfärra.
Må världens furste då
förgrymmad mot oss stå.
Han skadar dock ej här,
ty dömd han redan är.
Ett ord kan honom fälla.*

*4. Guds ord de måste låta stå,
det kan de ej fördärva.
Med oss skall Gud i striden gå,
hans Ande gör oss djärva.
Vi fritt och glatt till mods
ger ära, liv och gods.
Det allt de taga må,
stor vinst de icke får.
Guds rike vi behåller.
MARTIN LUTHER*

Människans värde i liv och död

Halvar Sandell höll ett föredrag kring abort, självmord och eutanasi i Kronoby församlingshem den 23 maj. Det var stödföreningen för evangelisk-luthersk gemenskap som ordnade samlingen.

Nedan ett sammandrag av föredraget av Roger Pettersson. Ett liknande föredrag höll Sandell i juli på Föreningen Logos' sommarfest. Föredraget jämte presentation finns i Logos-Direkts arkiv.

Du skall icke dräpa!

Människans liv och död är i Guds hand. Människan skall förvalta det som ankommer på henne, stödja och befrämja liv, skydda sig själv och medmänniskor för skada och död, men inte träda in och bestämma över befintligt liv.

Abort

Den Heliga Skrift talar med tydlighet om människolivets okränkbarhet och höga värde på fosterstadiet. Dina ögon såg mig när jag ännu var ett outvecklat foster. "Alla mina dagar blev skrivna i din bok, de var bestämda innan någon av dem hade kommit." (Ps 139:16)

I Luk 1 skildras hur S:ta Maria kommer till Elisabet, Elisabet prisar Marias livsfrukt. Jesus var då ett helt litet foster av den storlek och ålder som ständigt aborteras i vårt samhälle.

Den kristna Kyrkan har kommit med idén om varje människas oändliga människovärde till oss och det är vår stora skyldighet att såsom kristen Kyrka föra vidare denna bestämda syn på människolivet.

Vi är ansvariga inför Gud som står ovan oss. Gud har gett oss förmånen att få vara människa i världen. Vi skall våga välkomna barn till vårt hem och till vårt land, fastän det råder aftonstämning i världen. Gud är ständigt genom skapelsen skänkande i förhållande till oss. Han är en levande verksam Gud som välsignar dem som tacksamt tar emot livets gåvor.

**Dina ögon såg mig när jag ännu var ett utbildat foster. Alla mina dagar blev skrivna i din bok, de var bestämda innan någon av dem hade kommit.
(Ps 139:16)**

Självmord

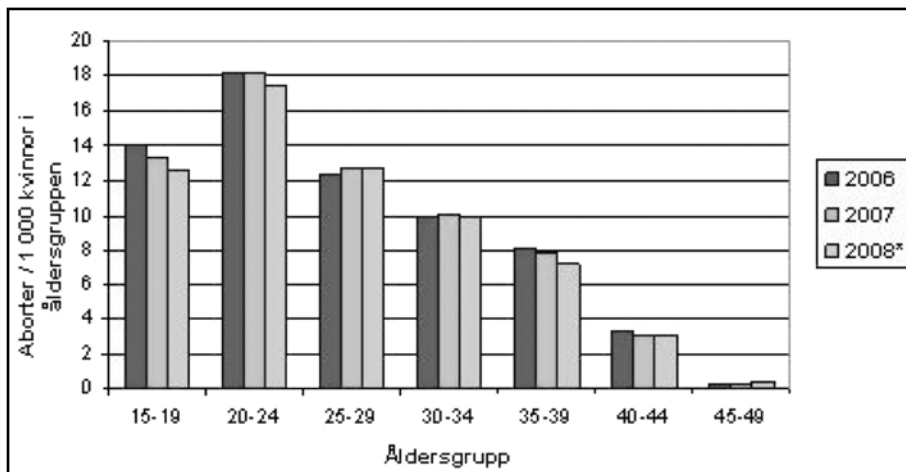
Flera än tre människor per dag begår självmord i Finland. Vi skall möta dem som har destruktiva självmordstankar med varm medkänsla. Livet kan var mycket tungt och komplicerat för en människa. Vi skall ändå akta oss för att stärka en destruktiv självömkan hos den drabbade.

I samhället anser man ofta nuförtiden att varje frisk människa har rätt att göra vad hon vill med sitt liv så länge hon inte skadar andra. Det är fråga om absolut individualism. En objektiv värdegrund, som gäller för alla människors liv erkänns inte. Vi bör beakta att vi möter mycken livsfientlighet i det tänkande om människolivet, som präglar de stora politiska rörelserna och partierna.

I kristen själavård måste vi se djupare än bara till de yttre uttrycken för misströstan, bristande själsstyrka eller livsleda.

Skäl som driver en människa till en förtvivlan som inte hävs, behöver inte vara bara det att människan utsatts för hemskheter eller har ett så svagt psyke att hon inte klarar livets påfrestningar. Många människor har genom att de valt en ond väg i livet sedan kommit i svårigheter – och klarar inte av det. Man har ljugit och bedragit, levt loppa på sexuallivets område eller missbrukat alkohol.

Skuldfrågan bör hanteras och inte i första hand avdramatiseras. Skulden borttagen genom förlåtelsen har

Statistik som visar att den åldersgrupp där det förekommer flest aborter är 20-24 år, och att tonårsaborter är näst vanligast (statistik från Stakes).

"Vi skall våga välkomna barn till vårt hem och till vårt land, fastän det råder aftonstämning i världen. Gud är ständigt genom skapelsen skänkande i förhållande till oss. Han är en levande verksam Gud som väl-signar dem som tack-samt tar emot livets gåvor."

enligt Bibeln en befriande effekt som också verkar mentalt. "Dag och natt var din hand tung över mig. ... Då uppenbarade jag min synd för dig och överskyldde icke min missgärning. Jag sade: 'Jag vill bekänna för Herren mina överträdelser', då förlät du mig min synds missgärning." (Ps 32:5-6)

Själv-mord och frälsning

Själv-mord är avgjort mot Guds heliga vilja och står i linje med förnekelse av Guds goda skaparvilja. Är en människa fången i ett sådant uppror mot Gud är det förvisso oerhört allvarligt. Och vi skall vara medvetna om att människor går till den eviga förtäpelsen.

Men om en som annars har varit döpt och troende under starka negativa känslor och stor obalans gör något sådant, så bör vi kunna vara öppna för tanken att det är ett tillfälligt syndafall, precis som alla kristna faller i bestämda synder och behöver ständig förlåtelse. I det fallet kan man jämföra med en kristen som dör under ett stort vredesutbrott, då han säger obetänksamma och fula saker.

Frälses en sådan människa är det för att hon inte fallit ur nåden eller gudsgemenskapen, hon har endast råkat dö under ett bestämt enskilt syndafall. Ingen människa frälses pga av sitt eget försök till felfritt liv, utan den som frälses, frälses pga att Gud förlåter för Jesu skull.

Eutanasi

Ordet är från grekiskan och betyder "den goda döden". Givetvis är detta en skön och förljugen omskrivning. Ser vi på vad det är, är det mord eller medhjälp till självmord.

Människan är den enda levande varelse som reflekterar över sin egen existens och som fysiskt frisk kan välja sin egen död. Till skillnad från djuren har människan inte sitt liv som ett tvång, som inte kan hävas, utan människan har sitt liv i frihet så att hon medvetet kan bejaka det eller förinta det.

Själv-mord torde inte sällan ha sin grund i en avancerad egoism. Den själv-mordsbenägne glömmer att till människolivet hör motgångar och lidanden och tycker falskt att han själv till skillnad från många andra har rätt att få slippa lida.

Människan är en social varelse och vi bör därför stöda varandra och inge varandra livsmod. En marginaliserad människa, som dessutom får känna av att hon belastar andra, blir illa utsatt av oss andra. Om det omgivande samhället hanterar det sköra och svaga livet genom att praktisera eutanasi, kan människor känna det som en förpliktelse att välja sin död trots att de själva vill leva.

Filosofin bakom eutanasi, aborter och självmord är långt densamma: "Jag orkar inte med detta bestämda liv, alltså ser jag till att det slutar."

Människan är en evighetsvarelse. Hon kan inte utplåna sig själv och sin existens trots att hon fysiskt dödar sig. Den kristna tron talar om evigt liv för alla människor. Sin evighet kan ingen välja bort. Alla människor skall uppstå med sina kroppar ur gravarna vid tidens slut (Joh 5:28-29).

"I det apokalyptiska slutskedet kommer såväl den naturliga gudskunskapen och den naturliga lagen att försvinna i följd av den allmänna laglösheten och gudsfrånvändheten."

Den laglöses ankomst är ett verk av Satan och sker med stor kraft, med lögnens alla tecken och under och med all slags orättfärdighet som bedrar dem som går förlorade, eftersom de inte tog emot sanningen och älskade den, så att de kunde bli frälsta. Därför sänder Gud en kraftig villfarelse över dem så att de tror på lögnen och blir dömda, alla dessa som inte har trott på sanningen utan njutit av orättfärdigheten. (2 Tess 2:9-12)

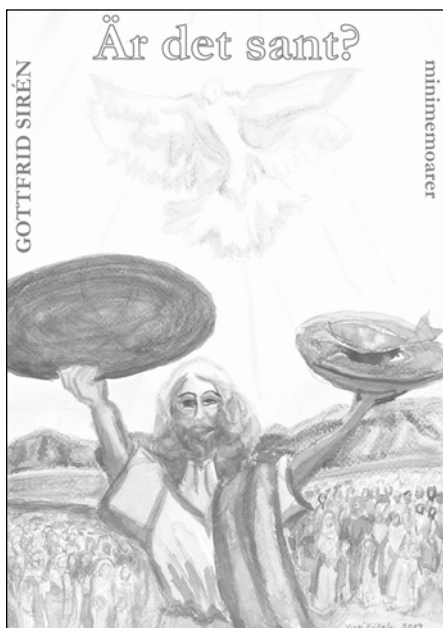

Församlingshemmet i Lillby var vid sommarfesten välfyllt med åhörare i alla åldrar.

Unik skrift av Gottfrid Sirén:

Minimemoarer: Är det sant?

Gottfrid Sirén, 92, kallades till hedersmedlem i Föreningen Logos den 22 juni "som erkänsla för betydelsefulla donationer och initiativ, särskilt i samband med renoveringen av Biblion och etableringen av GS-arkiv".

Under hösten sände vår hedersmedlem ett manuskript som egentligen var tänkt som ett utvidgat julbrev till vänner och bekanta, utformat med hans originella klurighet och ordkonst.

Samtidigt meddelade han sig villig att finansiera den nya altartavlan och undrade om inte konstnären också skulle kunna tänkas utforma pärmen till minimemoarerna. Så skedde också, och resultatet blev en akvarell.

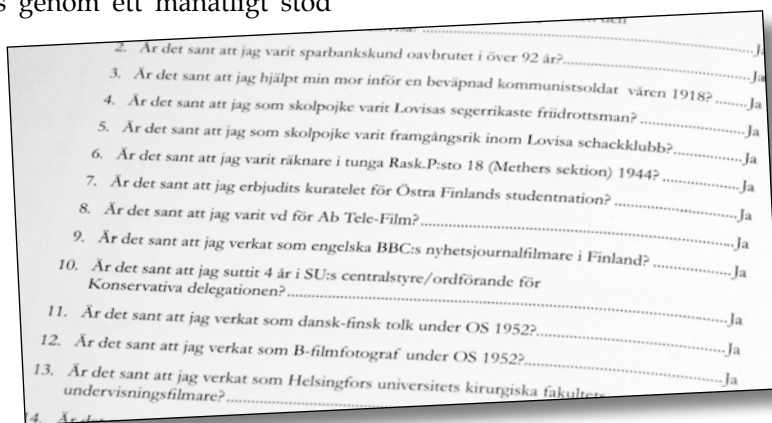
Styrelsen fann det lämpligt att uppmärksamma både avtäckningen av altartavlan och utgivningen av minimemoarerna vid samma tillfälle.

Redan för flera år sedan initierade Gottfrid Sirén "Afrikahjälpen", som verkställs genom ett månatligt stöd

till medellösa ungdomar i Tanzania och förmedlas av Jeppobördiga Barbro Finskas-Mushendwa. Avkastningen av minimemoarernas försäljning (à 10 €) går i sin helhet till Afrikahjälpen, eftersom författaren tagit hand om tryckningskostnaderna. Trycksaken kan beställas från Logos förlag.

Föreningen Logos tillönskar donatorn och författaren Guds rika välsignelse för den tid som återstår i väntan på mötet med Herren.

Afrikahjälpen – en kort glimt

Vi vill ge en liten glimt av vad Afrika-hjälpen, som Gottfrid Sirén har initierat, har kunnat förmedla.

Barbro sänder då och då tacksamma hälsningar och berättar om vad bidragen kan hjälpa till med. Här är ett utdrag ur ett brev från 24 januari:

Just nu gick en yngre masajpojke, Peter, härifrån. Nej, han dansade iväg! Bara för att jag gav honom och den masajman som kom med honom hit 20 000 (12 €) i busspengar för att de skall försöka få plats för Peter i Longido Secondary school, som är internat-skola. Peter hade fått plats i Oldonyu Sambu, men där får bara flickorna plats i internatet. Peter räknade med att det tar 4 timmar i vardera riktningen att gå hemifrån till skolan.

Hans far hade två fruar. Nu har han valt att försvinna, och Peters biologiska mor är död. Den andra frun har sina egna problem för att överleva, så grannen, Lazaro, gör så gott han kan för att hjälpa Peter. Lazaro jobbar som nattoakt inne i Arusha.

Nu skall de försöka (och de menade att de nog lyckas) med att flytta Peter till secondary i Longido. Sen skall jag nog – med Logos hjälp – klara av alla utgifterna!

Jag är så glad så jag nästan gråter, sen jag sett Peters glädje – för det löfte han fick. Tänk om vi kunde vara lika glada för det löfte vi har – det himmelska löftet att Han är med oss alla dar!

Den 4 november fortsätter berättelsen om Peter:

Efter mycken möda och stort besvär fick vi honom flyttad till en internat-

skola som ligger i Longido vid gränsen mellan Tanzania och Kenya och som är ämnad för masajungdomar. Men efter en kort tid där blev han hemsänd. Det visade sig att han hade så dåligt knä och gick så dåligt att även ryggen fått stryk. På vänster fot saknar han tår efter att ha fallit i elden som helt liten. Knäet var i behov av operation.

Den 16 juni opererades Peter på lutherska kyrkans sjukhus utanför Arusha. ... Den 3 juli fick han lämna sjukhuset, där han hade sin morbror (tidigare nämnde jag honom som granne) med sig hela tiden. Det måste finnas någon till hands att hjälpa sjuklingen. Mat måste också skaffas.

Då Peter kom ut från sjukhuset, fick han bo i vårt gästrum på kontoret. En masajkille är inte van att bo så ensam; han tyckte inte det var roligt trots att det fanns rinnande vatten och elektricitet.

forts.

Strömningar i tiden

Evangelikala rörelser och nya gränsöverskridande företeelser

**Vad är församlingsutveckling? Hänger Wil-
low Creek, New Wine och
Vineyard ihop, och finns
de i Finland? Vad har Oas,
högkyrklighet och Livets
Ord gemensamt?**

Utgångspunkt för denna artikel är en inspelning från ett seminarium med Daniel Björk vid Evangeliska folkhögskolans och Evangeliföreningens populära vinterdagar "Med evigheten i sikte" i januari 2009. Seminariets rubrik var *Församlingen*. Björk är från senaste sommar pastor i Petrus församling i Helsingfors. (<http://www.slef.fi/media/meis-2009>)

När jag lyssnade på föredraget upplevde jag att det finns mycket i nutiden som anknyter till det som sades. En googling på webben ger en massa intressant material, och att överblicka allt i en kort artikel är omöjligt. Låt oss göra en början.

Men först ett översiktligt referat.

Daniel Björk är en entusiastisk ung präst som vill utveckla församlingsarbetet enligt en modell från *New Wine*. Hans pro gradu-avhandling utkom 2008 som en bok med titeln *Nytt vin och gamla säckar*. Den beskriver hur församlinglivet har utvecklats i fem anglikanska församlingar i England.

Björk inledde sitt anförande med att berätta hur han växte upp i Larsmo med en negativ attityd till kristna. Han tyckte inte att det fanns något

attraktivt. Man var *mot* mycket, men man kunde inte motivera vad man var emot och *för* det man trodde på. Det var ingen livsbejakande attityd, tyckte han.

Han valde att bli konfirmerad i Pedersöre, för han hade hört att det var roligt på läger på Pörkenäs. Där märkte han att argumenten mot kristendomen försvann. Det berodde inte på överbevisning utan på att människorna var trevliga, han hade roligt.

Senare besökte han en bibelskola i Stockholm. Där såg han en livsbejakande tro. Han tyckte att man levde på riktigt, kristendomen påverkade hela livet. Han blev så småningom anställd i församlingen och kom för första gången med i en församlingsgemenskap. Han upplevde nu förmånen att delta i en grupp, en levande församling.

En pastor från en anglikansk församling i England kom på besök. Då tänkte Björk på Borgåöverenskommen: det är ju vårt sammanhang! Han kände att han ville tillföra sin egen kyrka, den lutherska kyrkan, det som han hade upplevt. Samtidigt som han studerade teologi vistades han en tid i England och fick lära sig hur församlingarna fungerade inifrån. Avhandlingen blev ett resultat av dessa besök.

Daniel Björk beskriver förtjänstfullt tre tidsepoker i samhället med åtföljande syn på sanningsfrågan: *jordbrukssamhället* med auktoritet och folkkyrka, *industrisamhället* med ingenjörskonst, argumentation och väckelsekristendom samt *kunskaps-samhället*. I det sistnämnda måste

kyrkan förmedla budskapet via förtroende och äkthet. Det räcker inte med auktoritet eller logik.

Utifrån detta argumenterar Björk för en verksamhet som utgår från människornas behov av en levande gemenskap och trygghet. Han berättar om hur de anglikanska församlingarna bedriver sin verksamhet på tre nivåer:

1. Olika typer av gudstjänster, där hela församlingen kommer samman. En morgongudstjänst hålls i traditionell stil, precis som förr. Predikan ska vara uppmuntran och positiv. Dessutom hålls en informell gudstjänst med poppigare musik med hög ljudnivå, kaffeservering, en tillåtande atmosfär och en konkret och livsnära predikan. Det ska inte vara tyst och stelt.
2. Bibelundervisning i mellanstora grupper, 20–40 personer. Alla känner varandra. Grupperna ägnar sig också åt utåtriktad verksamhet och ska vara lättstyrd. Dessa grupper är de växande grupperna.
3. Cellgrupper på 6–8 personer där fokuseringen ligger på omsorg. Man samlas till bön, bibelläsning och samtal.

Församlingsutveckling

Som en kommentar till detta kan några saker noteras.

Det finns mycket som är riktigt och viktigt i detta. Analysen av vårt samhälle och kyrkostrukturerna är

forts.

cit. Men han var så ensam. Så Wiston erbjöd sig att flytta in med honom. Nu var båda killarna beroende av att få maten från oss, liksom all annan hjälp. Den 12 augusti togs gipset bort och nu fick Peter börja göra dagliga sträck- och bøjövningar för att få liv i musklerna igen. Till det fick vi råd och hjälp av fysioterapeuten på kyrkans skola för fysiskt handikappade.

Framstegen har varit mycket goda. Den 21 september flyttade Peter och Wiston ut ur gästrummet vårt och tillbaks i jordhyddan. Trädgårdsmästarens fru är den som igen fått i uppgift att förse pojkarna med mat.

... Wiston han skrev sitt slutprov i grundskolan den 9–10 september. Resultatet kommer kring årsskiftet. Men under tiden har han suttit för inträ-

desprov till en katolsk internatskola här i Arusha. Och av de tre jag sponsorerade dit, var det bara Wiston som kom in med första försöket.

Vi bryr oss inte om vad resultatet från slutprovet blir, även om han blir anvisad en government school så väljer vi denna skola. Avgiften till skolan rör sig om ca 400 € i året, så det skall klara sig!

New Wine

I Finland finns ett nätverk för församlingsanställda med fyra regioner: mellersta Finland, södra Finland, Sydösterbotten och Rovaniemitrakten. En sommarkonferens hölls i juli i Himos. (www.new-wine.fi)

En motsvarande konferens hölls i Sverige i Vänersborg i slutet av juni. Däremellan arrangeras temadagar av regionala nätverk, ofta i frikyrkor. (www.kairos-new-wine.se)

Ledare för det internationella nätverket är Bruce Collins medan hela rörelsen leds av paret John och Anne Colis i norra London.

Centrala drag som betonas är:

- Lokalt församlingsliv, välkomnande och relationsbaserat.
- Inspirerande gudstjänster som uttrycker passion, närhet, kulturell relevans. Lovprisningen betonas.
- Ett visionärt ledarskap, bemyndigat av Guds Ande.
- Klassisk kristen tro.
- Bibliskt grundad undervisning som syftar till att förmedla utrustning för dagligt liv och tjänst.
- Personligt lärjungaskap.
- Varje kristen har en andlig tjänst.

tänkvärd. Sättet att närma sig utomstående och betoningen av omsorg och äkthet är ytterst beaktansvärda saker för alla kristna.

Björk nämnde inte vilken bibelskola och församling han var verksam i innan han fann anglikanerna ("vårt eget sammanhang"). Till dessa strömningar hör en accepterande attityd över samfundsgränser.

Den miljö han växte upp i upplevde han kritisk och negativ, den var inte livsbejakande. Så är det lätt att uppfatta en församling som vill värna om läran och som därmed tvingas ta avstånd från sådant som inte är förenligt med den egna trosbekännelsen. För att vinna förtroende inför omvärlden tonas den egna identiteten ner.

Detta icke-konfessionella drag återfinns också på New Wines webbplatser (se faktaruta).

En närbesläktad, mera utpräglad karismatisk rörelse som utövade ett starkt inflytande särskilt på 1990-talet är *Vineyard*. Dess förgrundsgestalt John Wimber avled 1997. Utrymmet medger inte att vi närmare går in på denna rörelse.

Willow Creek

Betoningen av människornas behov som utgångspunkt för gudstjänstens utformning är typisk också för en annan stark rörelse inom *Church Growth Movement* (CGM, rörelsen för kyrko- eller församlingstillväxt, eller församlingsutveckling), nämligen Chicago-församlingen *Willow Creek*.

Willow Creek har blivit mycket omdebatterad särskilt i Danmark och Norge, men den har verksamhet också i Sverige och Finland (se faktaruta). Den presenterar sig gärna som

ledarskapsutbildning med bidrag av namnkunniga statsmän. Den 6–7 november 2009 hölls en stor konferens på två orter, i Helsingfors och Vasa, med rörelsens ledare Bill Hybels som huvudtalare.

Willow Creek granskades av Mikkel Vigilius under Vägen fram -04 i Vasa (föredraget finns på www.logos-mappen.net/nelk/, gå via ingångssida för konferensen 2004). Han pekar på två grundproblem.

Det ena problemet är att allt i församlingens arbete strävar efter maximal numerisk församlingstillväxt. Vigilius visar med ett bibelstudium att detta inte stöds av Bibeln.

Det andra problemet är att församlingens gudstjänst utformas efter sökarnas behov, så att den ska verka tilltalande. Här citerar Vigilius en känd beskrivning av den liberala och humana förkunnelsen:

En Gud utan vrede bringar människor utan synd in i ett rike utan dom genom en Kristus utan kors.

Det här blir en naturlig följd av kraven på att predikan ska vara positiv och uppmuntrande.

Den förkunnelse som följer apostolarnas exempel gör att det hugger till

i människornas hjärtan. Lagen dömer och gör oss sorgsna. Vigilius säger att den nya Willow Creek-församlingen knappast alls talade om synd under de första åren, men till följd av uppdykande moraliska problem ändrades detta senare.

Luthersk kontra evangelikal praxis

I ett föredrag vid NELA 2006 i Sverige höll Klemet Preus ett föredrag om lära och praxis med särskild granskning av några företeelser med evangelikal bakgrund. Preus är pastor inom Missourisyndoden i en församling i Minnesota, USA. Artikelnen har i förkortad form varit publicerad i tidskriften Logia 2/2009.

Preus nämner inledningsvis två viktiga principer i förhållandet mellan lära och praxis. Den första säger att kyrklig praxis tenderar att avbilda eller driva det som är läromässigt centralt i ett visst teologiskt system. En kyrklig praxis är aldrig läromässigt neutral.

Den andra principen är att lära och praxis är nära relaterade, så att läran inverkar på praxis och praxis påverkar läran. Om man ändrar det ena kommer också det andra att ändras, eller med andra ord: det är omöjligt att införa en ny praxis utan att läran ändras och tvärtom.

Det var en bestämd kyrklig praxis som ledde till den lutherska reformationen – avlatshandeln. På grund av läran om nattvarden tog reformaterna avstånd från det romerska mässoffret och ändrade liturgin. Den lutherska läran om dopet leder till att man döper spädbarn.

Preus analyserar tre företeelser ingående: 1) den personliga upplevelsen som ett tecken på nåd, 2) lovprisningsgudstjänster och 3) tungotal.

Willow Creek

Rörelsens starka namn och förgrundsgestalt är **Bill Hybels**, grundare av *Willow Creek Community Church* (Willow Creek-församlingen) i Chicago år 1975. Kyrkan samlar över 20 000 deltagare till sina gudstjänster varje söndag och är den fjärde största kyrkan i USA. Kyrkan är gränsöverskridande i förhållande till de traditionella samfunden.

En annan ledare för kyrkan var fram till

millenieskiftet **Lee Strobel**, som är känd för sin kamp för Bibelns ofelbarhet och skapelsetron.

Willow Creek Association är en sammanlutning av 90 samfund från 45 länder. Av en medlemskyrka krävs att den omfattar en historisk, ortodox förståelse av biblisk kristendom.

Webbadress: <http://www.willowcreek.org>
Finland: <http://www.willowcreek.fi/>
Sverige: <http://www.willowcreek.se/>

Betoningen av den personliga upplevelsen hör samman med ett arminianskt inflytande i dagens protestantism. Arminianismen kan kort beskrivas som avgörelsekristendom: man går fram och får förbön, varvid en omvändelseupplevelse eller ett andedöp förväntas ske.

Ofta har denna omvändelseupplevelse gjorts så central att man ifrågasätter sådana som inte kan ange något exakt datum för omvändelsen.

En av de mest bemärkta förespråkarna för församlingstillväxt, C. Peter Wagner, har sagt att en idealisk gudstjänst är mera en upplevelse än intellektuell, den är inte bibeltolkning utan allegorisk, inte läromässig, utan praktisk, inte riktad till huvudet utan till hjärtat. Det viktigaste är inte att lära sig mera, utan hur det känns.

Detta får också följder för hur gudstjänsten utformas. I en traditionell luthersk gudstjänst är det centrala att Gud betjänar kristna med Ordet och sakramenten till syndernas förlåtelse. Därför är predikan och sakramentsförvaltningen det viktigaste i gudstjänsten, även om det också finns gensvar från församlingen i form av tacksägelse och bekännelse.

Om känslan betonas som det viktigaste i gudstjänsten måste nya element tillföras. Det mest typiska inslaget är en lovsångsstund innan själva gudstjänsten börjar. Besökarna ska förberedas att fira gudstjänst genom att väckas upp kroppsligen med rytmisk musik och sång med hög ljudnivå. Man använder musikstilar som appellerar till människor vana med världslig musik.

Det som sägs ska vara "hjärtats

Oasrörelsen

Benämning på en karismatisk rörelse inom de nordiska folkkyrkorna.

Inbjuder till inspirationsdagar och konferenser, ett inslag på dessa är ofta helandegudstjänster med förbön för sjuka.

Huvudord är "förnyelse, evangelisation och enhet på evangelisk luthersk grund".

Vill hjälpa människor att återupptäcka: Bibelns sanning, böns kraft, nattvardens närvaro, en levande församlingsgemenskap

och nådegåvorna till tjänst för Kristi kropp.

Oasrörelsen i Svenskfinland har goda kontakter till Oasrörelsen i Sverige och OASE i Norge och Danmark.

Strukturen inom Oas är rätt fri och de som medverkar på konferenserna kommer från olika samfund, bland ledarna kan nämnas Berit Simonsson och Hans Weichbrodt. Andra ofta anlitade talare har varit Bertil Gärtner och Bo Brander.

Webbadresser: Finland: www.oas.nu/, Sverige: www.oasrörelsen.se/.

språk" och därför undviker man traditionellt kyrkligt språkbruk.

Andens närvaro och verksamhet avgörs inte av att predikan förmedlar ett klart Guds ord, utan av människornas ansiktsuttryck och gester, som återspeglar deras hjärtans glöd.

Eftersom man vill betona känsla och stämning är textinnehållet fixerat vid omvändelseupplevelser och lovprisning hellre än vid budskapet om lagens dom över synden och evangeliet om syndernas förlåtelse tack vare Jesu ställföreträdande gottgörelse.

Det är viktigt att man frågar gudstjänstbesökarna vad de önskar av sin gudstjänst. Det primära är inte vad Gud önskar säga till oss, utan vad vi vill höra.

Oasrörelsen, högkyrkligheten och Livets Ord

Även om ovannämnda rörelser är åtskilda kan man finna ett klart släktskap inbördes. En viss tendens mot samma håll finns också i Oas-rörelsen – den ska dock inte likställas med de föregående. Det finns också kopplingar mellan högkyrkligheten och karismatiska rörelser, där tentakler går ända till Rom.

Drag hos Oas som påminner om de tidigare nämnda rörelserna är särskilt betoningen av lovprisningen – på bekostnad av undervisning i sångtexterna – och önskan att förhålla sig öppet till samfundsgränser.

En känd förkunnare i Sverige är Bo Brander. Han har blivit känd särskilt genom boken *Ett år med Jesus*, som sammanställdes av journalisten Göran Skytte efter att han följt alla Branders predikningar under ett år, med åtföljande samtal.

Brander räknas till den högkyrkliga traditionen. Han medverkar ofta på Oas-sammankomster. Senaste augusti var han huvudtalare på SLEF:s missionsfest i Jeppo. Hans predikningar är enkla och lätta att lyssna till.

En stor del av den nutida nordiska högkyrkligheten har hämtat sin inspiration i den anglokatoiska högkyrkligheten i den engelska kyrkan. Denna riktning har varit förhållandevis stark i Sverige.

Gunnar Rosendal har med sitt författarskap och sin verksamhet gjort en viktig insats i detta hänseende.

Rosendal betonade dock samtidigt det bekännelseetrogna draget i en nödvändig kyrklig förnyelse och såg de lutherska bekännelseskriterierna

SÅ GÖR LEDARE.

Från www.willowcreek.fi/.

som viktiga. Det specifikt bekännelse-
setroga draget har sedan senare to-
nats ned i den svenska högkyrklighe-
ten, till förmån för ett allmänt intresse
för Rom och de andra äldre liturgiska
kyrkorna.

Sigtrygg Serenius och kretsen kring
honom har i Finland verkat i linje
med inspirationen från Rosendal.
Idag finns i Finland en liten aktivitet
kring Suomen evankelis-luterilainen
rukousveljestö med *Jouko Martikainen*
som confessor.

Inom den konfessionella luther-
domen har något som kan kallas
högkyrklighet alltid förekommit i
förening med medvetandet om det
allmänna katolska arvet (som inte är
bundet till Rom).

Ett arbete i detta hänseende stod
A.F.C. Vilmar och *Wilhelm Löhe* under
1800-talet för.

Under 1900-talet har det högkyrk-
liga draget betonats av *Hermann Sas-
se*, *Jürgen Diestelmann* och *Tom G.A
Hardt*. *G.A. Danell* som i sin ungdom
inspirerades av Rosendal kan räknas
till denna inriktning.

Flera föreningar och organisatio-
ner kan räknas till högkyrkligheten.
Många har betraktat biskop *Bertil*

Några exempel på högkyrklig aktivitet

- aKF: arbetsgemenskapen för Kyrklig
förnyelse. Leds av Ove Lundin
(www.kyrkligfornyelse.org).
- SSB: Societas Sanctae Birgittae, leds av
Bo Brander som Confessor. Samlas till
generalkapitel varje sommar i Vadstena
(www.societasbirgittae.org).
- S:t Stefanus koinonia, leds av Missions-
provinsens biskop Göran Beijer
(www.stefanuskoinonia.org).
- Studentförsamlingarna S:t Ansgar i
Uppsala (www.ansgar.nu) och S:t Lau-
rentius (www.laurentiistiftelsen.nu) i
Lund verkar i högkyrklig anda.
- Hjelmserydsstiftelsen
(www.hjelmserydsstiftelsen.nu).
- S:t Davidsgården. (www.berget.se).

Gärtner som andlig ledare. Han avled
den 20 september 2009.

En märklig företeelse i vår tid är att
högkyrkligheten och Livets Ord har
närmat sig varandra. Det är främst
Livets Ords ledare Ulf Ekman själv
som på många sätt har närmat sig de
högkyrkliga, och rentav sådana som
är en bra bit på väg mot Rom. Han
har fört uppmärksammade samtal
med *Peter Halldorf* och den katolske
biskopen *Anders Arborelius*.

Halldorf var en radikal pingstför-
kunnare i början av 1980-talet. Han
är ledare på Bjärka-Säby, ett slott som
ägs av Sionförsamlingen i Linkö-
ping där man bedriver en ekumenisk
kommunitet med en bibelskola.

Halldorf har sagt:

*Det är nödvändigt att böja sin nacke
under kyrkan och bejaka Petrusämbe-
tets legitimitet.* (Dagen 30.1.2008)

I en nattvardsgudstjänst från
4.10.2009, En levande församling,
som finns på Livets Ords Webcast (tv.
livetsord.se) använder Ulf Ekman i
stort sett den gamla lutherska natt-
vardsliturgin, även om den fått en
karismatisk tappning. Han har kriti-
serats en del för att ändra alltför ra-
dikalt och för att leda Livets Ord mot
Rom.

OLA ÖSTERBACKA
med bistånd av

ROGER PETTERSSON, HALVAR SANDELL

Orientering i luthersk kyrkogeografi

**I detta nummer presenterar
vi Suomen Luterilainen
Tunnustuskirkko, SLT
(Lutherska bekännelsekyr-
kan i Finland).**

SLT konstituerades som kyrkosam-
fund år 2002. Den hade haft verk-
samhet under namnet Evankelis-
Luterilainen Tunnustuskirkko sedan
1990-talets början.

Redan från 1970-talet var en för-
samling verksam i anslutning till S:t
Matteus församling i Uppsala, tillhö-
rande Lutherska Bekännelsekyrkan
(LBK).

I dag har kyrkan två församlingar
med huvudorter i Helsingfors och
Haukipudas (nära Uleåborg). Regel-
bunden gudstjänstverksamhet hålls
också i Biblion i Vasa.

Kyrkans ledare är pastor *Juhani*

Viitala, som till vardags är religions-
lärare i Ilmajoki. Haukipudasförsam-
lingen leds av pastor *Aarne Erkkilä*.

Pensionerad pastor är *Jukka Söder-
ström* i Lempäälä (nära Tammerfors).

Som bibellärare fungerar *Hans
Wassermann*, Hangö. Han håller bibel-
utläggningar i Helsingfors, för närva-
rande med vers för vers-genomgång
av Lukasevangeliet.

I augusti 2009 konstaterades kyr-
kogemenskap mellan SLT och S:t
Johannes evangelisk-lutherska för-
samling. Före det hade ett antal läro-
samtal hållits.

SLT är medlem av KELK, Kon-
ferensen för Evangelisk-Lutherska
Kyrkor. Till denna gemenskap hör
21 lutherska kyrkor i alla världsdelar
med sammanlagt ca en halv miljon
medlemmar. (Se www.celc.info.)

SLT:s webbplats är
www.tunnustuskirkko.fi.

*Juhani Viitala vid altaret i Biblion vid
gudstjänsten den 25 oktober 2009.*

Svenska Folkbibeln reviderar vidare

År 1996 utkom Nya testamentet i Svenska Folkbibeln's översättning. Ett par år efteråt utgavs hela Bibeln, men Gamla testamentet var till stora delar endast en modernisering av 1917 års översättning.

Parallellt med det fortsatta översättningsarbetet med Gamla testamentet har man redan inlett en revision av Nya testamentet. En första uppfattning om hur denna nya översättning kan se ut får man genom en färsk provutgåva av Johannesevangeliet och Första Johannesbrevet.

Språket utvecklas i snabb takt, och när man tar del av den nya översättningen inser man att den nuvarande översättningen inte helt förmådde lösgöra sig från ett äldre språkbruk.

För min del vill jag dock från min finlandssvenska horisont ifrågasätta om det är så lyckat att införa tal-språksformer såsom "sa" i stället för "sade" och "la" i stället för "lade" (dock inte konsekvent). Däremot känns "ska" av någon anledning helt acceptabelt.

I den förra översättningen kritiserades att det arameiska ordet "amen" fått stå kvar i stället för det välkända "Sannerligen". Nu har det bytts ut mot "jag säger er sanningen". Alla "ty" har fått stryka på foten.

Satsmelodin har lättats upp genom att antalet kommastecken har minskats. Också styckedelningen har setts över.

Några jämförande ställen återges så får läsaren några intryck. För att få ett helhetsintryck rekommenderas dock ett köp av det förmånliga häftet. Häftet säljs av Logos för 2,50 €/st (i Sverige 25 kr).

OLA ÖSTERBACKA

Provöversättning	Folkbibeln 1998
Johannesevangeliet	
När han såg Jesus komma gående sa han: "Där är Guds lamm!" (1:36)	När han såg Jesus komma sade han: "Se Guds lamm!"
Jesus svarade honom: "Du tror därför att jag sa att jag såg dig under fikonsträdet. Du ska få se större ting än så." Sedan sa han till honom: "Jag säger er sanningen: Ni ska få se himlen öppen och Guds änglar stiga upp och komma ner över Människosonen." (1:50–51)	Jesus svarade honom: "Därför att jag sade att jag såg dig under fikonsträdet, tror du. Det som är större än detta skall du få se." Sedan sade han till honom: "Amen, amen, säger jag er: Ni kommer att få se himlen öppen och Guds änglar stiga upp och stiga ner över Människosonen."
Så älskade Gud världen att han gav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv. (3:16)	Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att den som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv.
Judarna började muttra över det han hade sagt: "Jag är brödet som kommit ner från himlen." De sa: "Den här Jesus, är inte han Josefs son? Känner vi inte hans far och mor?" ... Jesus svarade: "Sluta klaga sinsemellan." (6:41–43)	Judarna var mycket förargade över att han hade sagt: "Jag är det bröd som har kommit ner från himlen." De sade: "Den här Jesus, är han inte Josefs son, och känner inte vi hans far och mor?" ... Jesus svarade: "Var inte så upprörda."
Jesus sa till dem: "Jag har låtit er se många gärningar från Fadern. För vilken av dem tänker ni stena mig?" Judarna svarade: "Det är inte för någon god gärning vi tänker stena dig, utan för att du hädar och gör dig själv till Gud fast du är en människa." (10:32–33)	Jesus sade till dem: "Många goda gärningar från Fadern har jag låtit er se. För vilken av dem vill ni stena mig?" Judarna svarade: "Det är inte för någon god gärning vi vill stena dig, utan därför att du hädar och gör dig själv till Gud, du som är en människa."
Han reste sig från bordet och lade av sig manteln och tog en handduk som han knöt runt midjan. Sedan hällde han upp vatten i en balja och började tvätta lärjungarnas fötter och torka dem med handduken som han hade runt midjan. (13:4–5)	Han reste sig från bordet, lade av sig manteln och tog en linneduk och band den om sig. Sedan hällde han vatten i ett fat och började tvätta lärjungarnas fötter och torka dem med linneduken som han hade bundit om sig.
Jesus svarade: "Ska du ge ditt liv för mig? Jag säger dig sanningen: Tuppen kommer inte att gala förrän du har förnekat mig tre gånger." (13:38)	Jesus svarade: "Ditt liv vill du ge för mig? Amen, amen säger jag dig: Tuppen skall inte gala, förrän du tre gånger har förnekat mig."
Men jag ber inte bara för dem, utan också för dem som kommer att tro på mig genom deras ord. Jag ber att de alla ska vara ett, och att de ska vara i oss så som du, Far, är i mig och jag i dig, så att världen ska tro att du har sänt mig. (17:20–21)	Men inte bara för dem ber jag, utan också för dem som genom deras ord kommer att tro på mig. Jag ber att de alla skall vara ett, och att såsom du, Fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss, för att världen skall tro att du har sänt mig.
Han hade med sig en blandning av myrra och aloe, omkring trettio kilo. De tog Jesu kropp och lindade in den i linnebindlar tillsammans med de väldoftande salvorna, som seden är hos judarna vid begravning. (19:39–40)	Han hade med sig en blandning av myrra och aloe, omkring hundra pund. De tog Jesu kropp och lindade den med linnebindlar tillsammans med de vällduktande salvorna, enligt begravningsseden bland judarna.
Första Johannesbrevet	
Det som var från begynnelsen – det vi har hört, det vi har sett med egna ögon, det vi har skådat och rört med våra händer, om detta talar vi: Livets Ord. (1:1)	Det som var från begynnelsen, det vi har hört, det vi med egna ögon har sett, det vi skådade och med våra händer rörde vid – om Livets Ord är det vi vittnar.
Den som säger sig vara i ljuset men hatar sin broder är fortfarande kvar i mörkret. Den som älskar sin broder lever i ljuset, och det finns inget i honom som leder till fall. (2:9–10)	Den som säger sig vara i ljuset och hatar sin broder är ännu kvar i mörkret. Den som älskar sin broder förblir i ljuset, och i honom finns inget som leder till fall.
Gud är kärlek. Den som lever i kärleken lever i Gud, och Gud lever i honom. Så har kärleken nått sitt mål hos oss: vi är frimodiga på domens dag. (4:16–17)	Gud är kärlek och den som förblir i kärleken förblir i Gud, och Gud förblir i honom. I detta har kärleken nått sitt mål hos oss: att vi är frimodiga på domens dag.

Om Gud och Jesus

Gardells tankar i Bibelns och forskningens ljus

I april detta år utkom Jonas Gardells bok *Om Jesus*. Boken, som är en uppföljare till hans tidigare bok *Om Gud* (2003), väckte stor uppskattning runtom i Norden. Gardell har sedan boken utkom turnerat flitigt i Sverige och hållit föredrag i fullsatta kyrkor. Det finns en klar beställning på det som Gardell har att säga om Gud och Jesus.

När Gardell hade gett ut sin bok *Om Gud*, svarade bibelforskare, docent Seth Erlandsson med boken *Gardells Gud, Da Vinci-koden och Bibelns* (XP Media 2005).

Historien upprepar sig. Knappt har Gardell kommit ut med sina tankar om Jesus innan Erlandsson igen ger ut en apologi för den Jesus som våra trosbekännelser talar om. Erlandsson nöjer sig emellertid inte med att försvara Bibelns Jesus, utan han repeterar också sitt försvar för Bibelns Gud som han gav uttryck för i sin tidigare bok.

Första kapitlet i Erlandssons bok tillägnas Jesus och andra kapitlet Gud. Dessutom ägnar Erlandsson ett kapitel för ämnet Vetenskaplig bibelforskning och kristen tro, samt ett kapitel för ämnet Den verkliga Jesus från Nasaret. Dessa två sista kapitel går egentligen tillbaka på det som Erlandsson utförligare behandlade i sina böcker *Förutsättningslös bibelforskning* (1972) resp. *Vem är han?* (2007)

Det finns kanske då skäl att i första hand se lite närmare på kapitel 1, där Erlandsson som sagt går till rätta med det högaktuella, Gardells Jesus.

Gardell fantiserar

I förordet lovprisar professor emeritus i nytestamentlig exegetik i Lund, Chrys Caragounis, författaren för att han ids ta sig tid att noggrant genomläsa Gardells böcker, något som enligt Caragounis kräver mycket tålmodighet och nåd av varje bibelforskare.

Vad Caragounis tänker på blir man snart varse när man börjar läsa Erlandssons bok. Gardells Jesus-bild

färgas starkt av hans egna önskningsar snarare än han låter det gamla källmaterialet färga av sig på vem han anser att "den historiske Jesus" är.

"Inte heller jag kan frigöra mig från vem jag är och vad jag innerst inne hoppas och vill att Jesus skall vara", erkänner han inledningsvis.

Gardell gör också skillnad på den historiske Jesus och Bibelns och kyrkans Jesus:

Det är oerhört svårt att veta vad av detta material (NT) som går tillbaka till den historiske Jesus och vad som är teologi i den församling som evangelisten tillhör.

Vad han däremot säkert "vet" är att evangelierna inte är ögonvittnesskildringar: att Matteus inte är aposteln Matteus, att Johannes inte är aposteln Johannes o.s.v.

Erlandsson påpekar att Gardell helt saknar stöd i de historiska källorna för sitt underkännande av apostlarnas vittnesmål. Stödet hittar han istället hos de liberala bibelkritiska teologernas spekulationer och antaganden.

Caragounis hyser i sitt förord tvivel om att ens någon av dessa teologer skulle förmå sig att skriva en bok som Gardells.

Gardells Jesus är ingen Frälsare

Enligt Gardell är Jesus inte Guds Son, inte syndfri och inget försoningsoffer för alla människors synder.

Erlandsson jämför på ett mycket klargörande sätt Gardells Jesus med apostlarnas Jesus bl.a. utifrån de ovannämnda förnekelsepunkterna hos Gardell. Sakfel efter sakfel hos Gardell avslöjas och när man tar del av citaten är det inte utan att man måste förvåna sig att någon företar sig att skriva en Jesus-bok med så lite bibelkunskap som Gardell besitter.

Om Jesu gedom säger han:

Själv påstod han sig aldrig, vad man vet, vara Gud. Det hade varit en djupt kränkande och hädsk tanke, så upprörande att ingen någonsin skulle ha lyssnat till honom.

Erlandsson i sin tur visar med förtjänst att *apostolicums* beaktelse till Jesus som Guds enfödde Son bygger

på alla fyra evangelisternas berättelser.

Ibland verkar Gardell förvirrad. Dels kan han bekänna: *"Jag vet att också den Jesus som jag skriver om är en spekulation, en skugggestalt"*, och dels kan han självsäkert förklara att vi *"återigen måste påminna oss om att författarna till dessa texter (evangelierna) inte var där när det hände"*.

Gardell vet alltså med sig att han saknar källstöd för sina spekulationer, men samtidigt vill han, utan grund, underkänna de källor som finns till hands. Det vittnar om en sällsynt ovetenskaplighet.

Det är alltid vanskligt att recensera en bok som i sin tur också är något av en bokrecension. Frågor som väcks är: Återger recensenten verkligen vad författaren skriver? Borde man själv titta efter i källmaterialet?

I fallet med Erlandssons bok förebysgs tvivlen genom de långa citaten av Gardell som han tar med i boken. Det är också författarens mål att man tryggt skall kunna läsa hans bok och veta att Gardell inte blir orättvist behandlad.

Detta är tacksamt, för Gardells böcker är nog ingenting som passar för ett Guds barn att läsa. Boken *Om Jesus* ger ingen vägledning när det gäller att svara på frågan vem Jesus Kristus är. Däremot ger den en klar bild av vem Gardell och den ljumma västerländska kristenheten önskade att Jesus var.

För Gardell var Jesus som bekant inget syndoffer. Något sådant behövdes aldrig:

Det krävs inget offer för att göra dig syndfri i Guds ögon, det enda som krävs är att du tror på Guds kärlek till dig. Du får höra att du är oren i Guds ögon och inte värdig att möta honom: du är inte oren, du är ren. Detta är Jesu eget budskap.

En annan Jesus

Det är inte konstigt att Gardell som öppet homosexuell söker en Jesus som låter honom fortsätta sitt syndaliv. Hans bok vittnar om att han faktiskt har hittat en sådan Jesus.

Problemet är bara att denne Jesus inte existerar någon annanstans än i hans egen fantasi.

Det sorgliga är att så många kyrkors dörrar står öppna för Gardell och hans fantasier. Man får instämma i Erlandssons fråga: *Vad säger detta om dagens kyrkor?*

Erlandsson skall ha en eloge för att han gång efter annan säger ifrån när heliga ting dras ner i smutsen av förblindade människor. Saken är av högsta vikt. Det handlar om kampen för den tro som en gång för alla har överlämnats åt de heliga (Jud v. 3).

HANS AHLKOG

Svenska kyrkans utförsäkning

Sedan Sverige i höst ändrat äktenskapsbalken så att homosexuella kan gifta sig har Svenska kyrkan hastigt drivit igenom motsvarande förändring av kyrkolagen. Lars Borgström granskar i *Svenska kyrkan och homosexualiteten*. Om en förändrad inställning och dess motivering den process som lett fram till denna situation.

Biskoparna utfärdade 1951 ett brev angående sexualitet, där också homosexualitet behandlades. Där konstateras kort och gott att homosexuella handlingar bryter mot Guds bud. Saken var så självklar att man inte såg något behov av att argumentera för den.

Ett par decennier senare gav biskopsmötet docenten i etik Holsten Fagerberg i uppdrag att författa en rapport om homosexualitet. Denna blev färdig 1974 med titeln *De homosexuella och kyrkan*.

Fagerberg bejakade homosexualitet, men detta var för radikalt för att gå hem på den tiden och rapporten begravdes mer eller mindre i tysthet. Den pejlade i alla fall trenderna och har senare återopats av sexradikaler.

Fagerberg hävdar att en förståelsefull inställning till homosexualitet

baserar sig på forskningens nya rön. Hans översikt över forskningen visar dock bara hur osäker den är och hur lite vi vet.

Enligt Fagerberg finns det en genuin homosexualitet som omfattar personlighetens innersta kärna. Denna antas (underförstått) motsvara personens natur, som denne skall ha frihet att utveckla.

Men samtidigt lämnar författaren möjligheten öppen att de psykodynamiska tolkningarna är riktiga, dvs. homosexualiteten kan bero på olyckliga omständigheter i uppväxten, varför, som Borgström påpekar, slutsatsen att den skall bejakas rimligen inte borde vara självklar.

Fagerberg väljer att utgå ifrån att de asociala dragen hos homosexualiteten beror på diskriminering och därför måste samhällets inställning förändras istället för att de homosexuella förutsätts leva avhållsamt.

Bibelställen som talar emot homosexualitet förklaras handla om kultisk prostitution (3 Mos 18:22 och 20:13), våldtäkt (1 Mos 19 och Dom 19:22–24) och självvald sexuell inriktning (Rom 1:22–32; 1 Kor 6:9–11; 1 Tim 1:8–10).

Sammanhanget visar att dessa förklaringar i regel är orimliga, vilket senare forskning också understrukt.

Efter ytterligare tjugو år fanns det emellertid en stark efterfrågan på bejakande av homosexualitet. Det var också vad rapporten *Kyrkan och homosexualiteten* (1994) levererade.

Man konstaterade visserligen att man "är i stort sett eniga med varandra och med hela den exegetiska vetenskapen i sin tolkning av de nämnda bibelställena. De aktuella bibelställena tar avstånd från och fördömer homosexuella handlingar."

Men det är inget problem, för den teologi som majoriteten i arbetsgruppen håller sig med innebär en "relativisering av de mänskliga lagarna, också de lagar som finns i Bibeln". Bibeln kan inte ge sådan information om livet och livsbetingelserna som människan inte redan har.

Helt har de inte lyckats göra sig kvitt Bibeln. Självvald homosexualitet får tummen ner och partnerskap får inte benämnas äktenskap. Förbön för homosexuella får inte heller ske i ett vigselliknande sammanhang.

Evangelisk-Luthersk skriftserie nr 1 + 2

Elsin har inlett utgivning av en småskriftserie med två fina samlingar artiklar av Lars Borgström.

Den första i serien återger en artikel om rättfärdiggörelsen, som publicerades i folårets jultidning. Den andra, om omvändelsen, har publicerats i Kyrka och Folks bilaga Nya väktaren, medan den tredje, om utkorelsen, är nyskriven.

Den andra skriften presenteras utförligt här intill varför vi förbigår den.

Omvändelsen behöver en granskning som denna i ljuset av luthersk dogmatik, eftersom vi i vår tid har starka influenser av arminianism. Denna betonar människans medverkan i omvändelsen genom en avgörelse.

Den bibliska läran om utkorelsen har tid efter annan varit föremål för angrepp. Inte heller i vår tid är vi försknade från sådana angrepp.

Lars Borgströms framställning rekommenderas. Skrifterna kan beställas från Logos förlag eller www.elsin.org.

Nästa dokument, *Kärlek, samlevnad och äktenskap*, kom 2005 och baserar sig på en hearing med många deltagare – alltifrån ärkebiskop Hammar, som anser att samhället ofta snabbare än kyrkan hittar fram till vad Gud vill, Olof Widell, som i egenskap av gammal homoaktivist känner en obekvämlig känsla inför begrepp som vigsel och make och inte vill ha något könsneutralt äktenskap (vilket han inser att är ett sätt av HomO att försöka komma åt kyrkan och försvaga religionens ställning!), Tuulikki Koivunen Bylund, som vill omskola oläskande, till Bo Brander, som argumenterar utifrån Bibeln och ekumeniska perspektiv, och Erik Johansson, som i lydnad för Jesus avstår från att leva ut sin homosexualitet och i Bibels budskap om synd och nåd funnit att livet kommit till sin rätt.

Teologiska kommittén, som stod bakom hearingen, gör en mycket

kort sammanfattning och konstaterar att det finns "exegetiska och hermeneutiska perspektiv" som gör att man kan avfärda de bibeltexter som använts mot homosexualitet – men säger ingenting om vilka överväganden man gjort!

Det är väl något av rekord i lättsinnighet att vara rådgivande organ till kyrkomötet i en lärofråga och inte kunna ange varför man föredrar vissa röster i en kakofoni av olika åsikter istället för andra.

Kommittén föreslog att man prövar en välsignelseakt för homosexuella. En medlem reserverade sig – man inför inte sådant som uttrycker kyrkans bekännelse *på försök*, framhöll han, man måste först besluta att det är kyrkans bekännelse och det förutsätter en ordentlig teologisk bearbetning och förankring i församlingarna.

De övriga hade inga sådana skrupler.

Än mer halsbrytande gick det till när kyrkostyrelsen en månad efter riksdagens beslut valde att följa efter. Då var uppfattningen att man bör stanna vid välsignelse och låta äktenskapet vara äktenskap som bortblåst, rapporter och hearingar till trots.

Kyrkans roll som vindflöjel och dess systematiska nonchalans för Guds ord kommer bra fram i den process som Borgström skildrar.

Utförsbacken som slutat i att man förbehållslöst bejaktar sodomien kommer mig osökt att tänka på Rom 1:18–32 där det förklaras att då hedningarna inte tog vara på Guds uppenbarelse förblindade han dem så att de fått ett ovärdigt sinnelag och hemföll i onaturliga begär.

Det är ingen tillfällighet att liberalteologin lett fram till detta.

JOAKIM FÖRARS

Notiser

Diskussioner kring katolsk lära

I förra numret av Logos fanns en notis att Sven-Olav Back konverterat till romersk-katolska kyrkan. Eftersom Back är en flitig bloggare på www.kyrkpressen.fi (KP-bloggen) så har debatter och diskussioner om romersk-katolska kyrkan och dess lära uppstått.

Debatten tog fart när en intervju med Sannfinländarnas ordförande Timo Soini presenterades. Han blev katolik p.g.a. besvikelsen över den evangelisk-lutherska kyrkan och dess syn på kvinnopräster, samboende, homosexuellt partnerskap och abort. Han säger att han skulle uppfattas som en omöjlig typ ifall han som lutheran skulle säga sin syn i dessa frågor.

Soinis resonemang är inte långsökt. Man behöver bara tänka på den klappjakt som Henrik Perret fick vara med om för att inse problemet.

Debatten tog sig dock andra banor. Kaplan Markus Saarinen började ifrågasätta vissa läropunkter som den romersk-katolska kyrkan omhuldar och som återfinns i kyrkans katekes. Han presenterade i olika blogginlägg

problemen kring läroren om avlat, skärseld, tro och gärningar samt påveämbetet. Ibland blev det riktigt långa inlägg på bloggtrådarna. I korthet gick diskussionen så här:

Saarinen presenterade en romersk-katolsk lära som utifrån de lutherska bekännelseskrifterna var falsk. Back efterlyste saktlighet och att läran ifråga presenteras på rätt sätt. I detta läge körde diskussionen fast och Back skrev i sin blogg om anti-katolicismens fördomar.

För en lutheran är det inte alltid så lätt att angripa romersk-katolsk lära. Läran är utlagd i Katolska kyrkans katekes, men hur dessa läror skall förstås och vem som har tolkningsföreträde är svårt att veta och detta blev uppenbart också under debatten på KP-bloggen.

Det är överlag svårt att begripa vad den romersk-katolska kyrkan står för idag. Den nya påven har haft en hel del uttalanden och många medlemmar i andra kyrkor har uppskattat hans linje. Samtidigt finns det ekumeniska strömningar som många bekännelseetrogna sätter stora frågetecken kring.

Här i Finland får den nytillträdde

"inhemska" katolska biskopen Teemu Sippo bekänna färg. Kanske kommer han att fortsätta med traditionen att stå sida vid sida med avfallna lutherska biskopar i ekumeniska gudstjänster.

Ändå skall det sägas att Markus Saarinen gör helt rätt i att ta upp frågeställningarna från reformationstiden. Det fanns fog för en reformation då och frågan är i hur hög grad det finns än idag. Den romersk-katolska kyrkan har många läror som behöver klargöras och granskas i Bibels ljus.

Det räcker inte med att man väljer den bättre av den romersk-katolska kyrkan eller någon av de nordiska folkkyrkorna. Det är den bibliska läran som är den avgörande.

Biskopsvalet i Borgå stift spårade ur

Att den nya biskopen i Borgå stift heter Vikström var kanske inte någon stor överraskning. Han var den mest liberala. Det mest uppseendeväckande var ändå Yles tv-program Spotlight. En vecka före valets första omgång kom man i riksnyheterna ut med nyheten om att Henrik Perrets

företag inte hade lämnat in boksluten till Patent- och registerstyrelsen.

I sig var detta ingen stor sak. Frågan är om de vid styrelsen ens hade brytt sig. Men genom denna formella miss från Perrets sida kunde man i programmet gå vidare och ifrågasätta företagets löneutbetalningar och avtal med Medi-Heli. Utan insyn i situationen fick folkmassan tillfälle att ropa sitt "ve" över Perret.

Perret var den enda kandidaten som inte kunde tänka sig att viga kvinnor till präster. Yle ville genom smutskastningskampanjen motarbeta hans kandidatur och de lyckades väl. Samtidigt bekräftades en alltmer öppen kristendomsfientlighet i medierna.

Henrik Perret vill öppna för kyrklösa

Som en kommentar till nyheten om att Stefan Gustavsson lämnat Svenska kyrkan skriver Henrik Perret i sin blogg att man inte ska överbetona vikten av en juridisk gemenskap. Utgående från tanken att en kristen är medlem i Kristi kyrka skriver han:

Utan att fixera detta vid en förvaltningsmässig lösning så behöver varje kristen en nattvardsgemenskap, och ett sammanhang dit han/hon genom dopet införlivas (också på jorden).

Perret skriver att vi nu är i en brytningssituation och att vi borde komma bort från temat "andra kristna har gjort fel". Han frågar sig, att om en kyrkas biskopar och präster avfaller från tron, eller förnekar den, skall då

en medlem i kyrkan lämna kyrkan? Utan att svara konstaterar han att så har många gjort.

Men Perret lyfter fram att i denna situation skall kyrkan (läs Guds folk) kalla rätta präster och biskopar och leva enligt detta.

Det är ju egentligen vi präster och biskopar som församlingen ska pröva, håller vi inte måttet (enligt bekännelsen – nåd behöver alla!) ska man göra sig av med sådana.

För att komma vidare efterlyser Perret att man uppmuntrar varann till tro och goda gärningar oberoende av vilken väg var och en har valt, och poängterar att med detta inte menas delaktighet i det som enligt Ordet skall avvisas.

RP

Svenska kyrkan gick in för homosexuella äktenskap

Torsdagen den 22 oktober 2009 betraktas av många som en svart dag i Svenska kyrkans historia, ja, också för nordisk kristenhet i stort.

Den dagen beslöt kyrkomötet med övertygande majoritet att gå in för att ge homosexuella par rätt till kyrklig vigsel, varvid äktenskapet inte mer ses som ett förbund mellan man och kvinna enbart.

Samtidigt beslöt kyrkomötet ansöka om vigselrätt enligt den nya lagstiftningen som trätt i kraft redan i maj efter beslut i riksdagen.

Alternativet hade varit att Svenska kyrkan skulle ha avstått från vigselrätten. Detta önskade sju biskopar, som hade gått in med en reservation till kyrkostyrelsens framställning.

Biskoparna har numera ingen beslutanderätt i kyrkomötet. Det är främst de politiska partierna som dikterar agendan för Svenska kyrkan.

Beslutet har följts av en del utträden, av vilka det mest kända fallet kanske är Stefan Gustavsson, verksamhetsledare för den evangeliska alliansen och känd apologet. Han har bl.a. skrivit boken "Kristen på goda grunder".

Gustavsson skrev som motivering för sitt utträde att han ville protestera mot beslutet. Han menar dock att Svenska kyrkan fortfarande har en speciell roll att spela.

Att strömmen av konverteringar till den romersk-katolska kyrkan ökar är lätt att förutse.

Utvecklingen i Finland?

Efter beslutet i det svenska kyrkomötet var intresset i de finländska medierna stort för att få åsikter om när en motsvarande ändring kan komma till Finland.

Den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har ännu inte officiellt infört välsignelse av homosexuella partnerskap, men det svenska beslutet torde märkbart öka trycket att godkänna detta.

Ärkebiskop Jukka Paarma uttalade inför media att han inte räknar med att äktenskapet öppnas för homosexuella i Finland, "inom överskådlig tid". Detta lämnar dock en dörr öppen för tanken att så kommer att ske, bara tiden är mogen.

Och tiden mognar oerhört snabbt, eftersom media är starkt pådrivande. En av de teologer som hörts som sakkunniga i Sverige är Mikael Lindfelt, professor vid TF i Åbo. Han ställdes också inför samma fråga i den finlandssvenska radion men ansåg att tiden inte är mogen. Reportern envisades dock med att försöka pressa fram hur många år som vi kan tänkas få vänta tills vi nått samma resultat i Finland.

Två nya kvinnliga biskopar i Sverige

Den 8 oktober vigdes två kvinnliga biskopar i Svenska kyrkan. Finlandsbördiga Tuulikki Koivunen Bylund tillträder som ny biskop i Härnösand, och Eva Brunne efterträder Caroline Krook i Stockholm.

Båda biskoparna är kända för sin uppbackning av homosexuella. Eva Brunne har väckt särskild uppmärksamhet på grund av att hon själv lever i ett lesbiskt förhållande med en präst.

Koivunen Bylund var domprost i Uppsala när utställningen Ecce Homo pågick. Hon uppträdde starkt till försvar för utställningen.

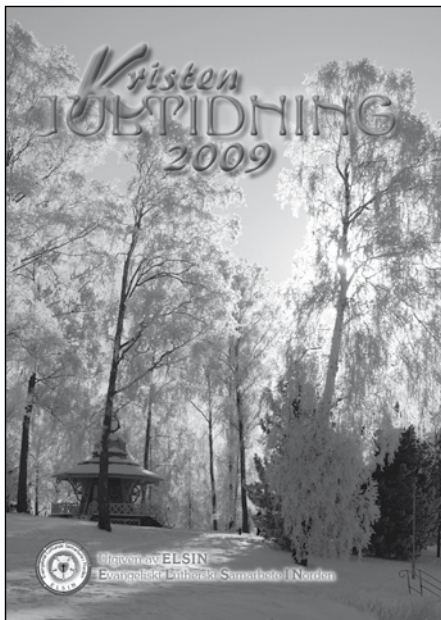
OÖ

Citerat

Det är ett väldigt svek SvK gör sig skyldig till i och med detta. Hon lurar syndaren att tro att allt är väl – och bedrar honom på och lurar honom bort från det som skulle kunna rädda hans själ. Detta är att leka med helig eld. Synd mot Guds egen helige Ande. Herre förbarma dig över oss, över de som luras bort från sanningen och över de stackare som idag har utmanat levande, Helige Gud genom att fatta detta beslut. Kyrie eleison!

Kristian Nyman

i Kyrkpressens bloggspalt
22.10.2009

Jultidning

Liksom i fjol kommer vi att sända Elsin jultidning till alla våra prenumeranter i Finland. Vi sänder ut den tillsammans med ett bankgiro för den som vill erlägga kostnaden för den eller stöda Föreningen Logos.

Tidningen är alltigenom i färg och omfattar 32 sidor. Ur innehållet:

- Betraktelser för högtidsdagar
- Evangelium och dopet
- Luther och Bibeln om försoningen
- Kristus i julsalm och i GT
- Barnbetraktelse för trettondedag jul
- I apostlarnas fotspår
- En körsång av J Martikainen: Det dukas för syndiga världen

Redaktör är Lars Borgström och layouten har gjorts av Berthold Nilsson.

Ett antal lösnummer kan beställas via Logos eller enligt information på Elsin webbplats: www.elsin.org. Lösnummer kostar 3 € (30 SEK) + porto.

Vägen fram -10

I mars 2004 stod Föreningen Logos som första arrangör för *Nordisk evangelisk-luthersk konferens*, Vägen fram -04. Konferensen har sedan dess ordnats i Märsta, Sverige, mars 2005, Fossnes, Norge, mars 2006 och Hilerød, Danmark, oktober 2008.

Cirkeln sluts nu genom att konferensen åter ska hållas i Vasa nästa år. Tidpunkten är 7–9 maj 2010.

Konferensen hålls på Evangeliska folkhögskolan och inleds på fredag kväll och avslutas på söndag efter lunch.

Huvudtema för konferensen blir *Skrift och tradition*. Föreläsare är Jan Bygstad (Skrift och tradition i urkyrkan), Halvar Sandell (samma ur reformationstidens perspektiv), Peter Olsen (Skriftens klarhet i en postmodern tid), Hannu Lehtonen (presentation av en bok om Löscher och pitetismen) samt Lars Borgström (ämnet är öppet).

Program och information ska enligt planerna läggas ut före årsskiftet på www.logosmappen.net/nelk/index.htm.

Planerad verksamhet i Biblion

Föreningen Logos i Österbotten

Bibelstudierna fortsätter 19.11, 3.12 och 17.12 kl 19–20.30. Vårterminens studier fortsätter den 14 januari och hålls normalt varannan torsdag. Vi avslutar inom kort genomgången av profeten Hesekiel under ledning av Ola Österbacka. Den första timmen sänds i LogosDirekt.

Julfest med gröt firas på trettondagen 6.1 från kl 12. Boris Sandberg talar.

Gudstjänster

Svenskspråkiga gudstjänster ordnas av S:t Johannes evangelisk-lutherska församling andra och fjärde söndagen per månad kl 11. I november och januari hålls gudstjänsterna kl 16. Julotta hålls 25.12 kl 8. Gudstjänsterna annonseras i Kyrkpressen och på <http://sanktjohannes.info>, via e-postlista och SMS. Gudstjänsterna i Biblion sänds via LogosDirekt. Församlingens pastor och föreståndare är Ola Österbacka.

Finskspråkiga gudstjänster ordnas i regel en gång per månad av Lutherska bekännelsekyrkan i Finland (SLT) och Finlands konfessionella lutherska kyrka (STLK) samt sporadiskt av Korsets lutherska församling (LRS).

Se <http://www.my.calendars.net/biblion/>

Viktig undervisning om församlingen

Elsin ordnade temadagar i Uppsala kring Bibelns lära om församlingen den 2–4 oktober 2009. De flesta av föredragen hölls av Jan Bygstad, DELK, Bergen. Föredragen var mycket uppskattade.

Andra föredrag hölls av Ingemar Andersson, Lars Borgström och Åke Malander.

Alla föredrag kan laddas ner via www.elsin.org.

Webbadresser:

Logosmappen:

www.logosmappen.net

Logosmappens databasserver:

databas.logosmappen.net

- Folkbibeln Online (ny version)
- Gezeliernas bibelverk
- Kyrktexter
- Trosfrågan
- Sång- och musikdatabas
- Logos förlag
- GS-arkiv

Projekt Gezelius (direktadress):

gezelius.logosmappen.net

LogosDirekt (gudstjänster och bibelstudier direkt och från arkiv):

Se anvisningar på

www.logosmappen.net/logosdirekt/

Arkivet – "video on demand":

www.logosmappen.net/logosdirekt/arkiv/

Nyhet: Karl XII:s bibel som pdf via:

www.logosmappen.net/bibel/

Se, han kommer med molnen, och varje öga skall se honom, även de som har genomborrat honom, och alla jordens stammar skall jämra sig över honom. Ja, amen. (Upp 1:7)

D:r Martin Luther

Tjugotredje veckan efter Trefaldighet, måndag

Från Evangelisk Själaspis för hemmet (bearbetad)

HERRENS vägar är rätta, och på dem vandrar de rättfärdiga, men överträdarna kommer där på fall. (Hosea 14:10)

HERRENS vägar är rätta, dvs. Guds Ords lära är helig och rätt. De som tror Ordet, de vandrar rätt, för de är rättfärdiga, säger profeten. Lita på det. För de som tror på Guds ord blir rättfärdiga och lever, eftersom de tror på Gud, som genom Abrahams tillkommande säd lovar syndernas förlåtelse och evigt liv.

Men de ogudaktiga, som förkastar Ordet, de skall falla. Inte så att läran är skulden till det, för den kan inte annat än göra salig och rättfärdig, utan de har sig själva att skylla. Eftersom de förkastar saligheten måste de fördärvas.

Detta ord överensstämmer med det som Simeon säger:

Se, denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel och till ett tecken som blir motsagt.

Och Kristus sade:

Jag har inte kommit för att döma världen utan för att frälsa världen. Den som förkastar mig och inte tar emot mina ord, han har en domare över sig: det ord som jag har talat skall döma honom på den yttersta dagen. (Joh 12)

... men den som inte tror är redan dömd. (Joh 3)

Såsom profeten här kallar Herrens vägar rätta, där de rättfärdiga vandrar, så säger Kristus att Han för alla dem till livet med sitt Ord, som tror på det. Men de som inte tror, utan som fariseerna och översteprästerna förkastar eller föraktar Ordet, de måste berövas livet och sänkas ner i den eviga döden och fördömmelsen.

Så här tröstar sig den heliga profeten mot den häftiga och stora förargelsen att så få tror Ordet och följer det. Han vill genom sitt exempel styrka oss, så att vi inte skall överge den rena läran eller blir avogt inställda mot den, därför att den stora hopen förblir säker i synden.

För detta sker inte för lärans skull, som om den skulle vara ond, utan det är djävulens verk. Han driver människornas hjärtan emot Ordet, som Kristus lär i liknelsen om ogräset på den goda åkern, vilket växer upp bland den goda säden.

Därför skall vi inte förtvivla utan tänka, att samma förargelser inträffat för dessa heliga män, profeterna och lärda, vilkas lärjungar vi knappt kan kallas. Såsom de har tröstat sig

mot sådan förargelse, så skall vi trösta oss.

Vi skall vara nöjda att några åtminstone är visa och kloka – de som inte med den stora hopen föraktar Ordet, utan känner sina synder, bättrar sig och ber om syndernas förlåtelse och tror de löften, som Guds Son givit alla dem som tror på Honom. Det är tillräckligt för oss att vi uppstår ur döden och synden.

Må de andra, som inte vill upprättas ur fallet, gå sin egen väg. Varför tror de inte Guds Ord? Varför förlitar de sig inte på Guds Son, som har insatts av Fadern att vara uppståndelsen och livet för oss när vi faller och ligger nere för syndens skull?

Men låt oss tacka vår Frälsares och Medlares, Jesu Kristi, barmhärtige och evige Fader för dessa högsta gåvor, att Han har uppenbarat sina rätta vägar för oss. Låt oss be att Han med sin helige Ande skall regera och i evighet uppehålla oss, som tror. Amen.

*O Herre! låt din rätta stig
Mig alltid väl behaga.
Nytt ljus du själv förläne mig,
Giv krafter åt mig svaga,
Förtag allt vad som hinder gör,
Att jag kan säga, när jag dör,
Gud har mig väl ledsagt.*

Vill du göra en insats i Biblion eller hjälpa till med Logosmappen? Det finns olika slags praktiska uppgifter som vi behöver hjälp med: byggnadstekniska arbeten, kontorsarbete och olika IT-uppgifter som också kan göras på distans. Kontakta Föreningens sekreterare Ola Österbacka, tfn +358 50 339 6383, e-post ola@ofsystem.fi.

Stöd Föreningen Logos:

Logos bankkonto: 497028-241584

IBAN: FI80 4970 2820 0415 84

BIC: HELSFIHH

PlusGirokonto Sverige: 407 99 53-8

Biblion fick ansiktslyftning

Den 25 oktober var det fest i Biblion. Då avtäcktes en altartavla som målats av advokat Virpi Viitala från Seinäjoki, och ett fint altarskrank har färdigställts för de församlingar som firar gudstjänster i Biblion.

Altarskrankets snickeriarbete utfördes av Matias Ahlskog under sommaren och det har nu målats och försetts med stoppning.

Tavlans motiv är hämtat från beispisningsundret. Efter att styrelsens ordförande Klas-Erik Isaksson hade tecknat en bakgrund och täckelset hade fallit, läste Botvid Lindström och Ralf Sandberg berättelsen, på svenska från Matt 14 och på finska från Joh 6.

Högtidligheten avslutades med bön. Sedan vidtog en predikogudstjänst, ledd av pastor Juhani Viitala,

SLT, där texter visades både på svenska och finska på projektduk, och predikan tolkades till svenska.

Efter gudstjänsten presenterades en färsk trycksak, som har ett samband med altartavlan: Gottfrid Siréns minimemoarer. Skriften presenteras på sida 8. Gottfrid Sirén har bekostat altartavlan.

Kom, låt oss höja glädjerop till HERREN, jubel till vår frälsnings klippa!

Botvid Lindström och Ralf Sandberg avtäckar tavlan.

Konstnären Virpi Viitala invid den nya altartavlan.